

ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการระบบสารสนเทศกับการดำเนินการ
ประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

RELATIONSHIP BETWEEN MANAGEMENT INFORMATION SYSTEMS
WITH EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE MANAGE OF THE SCHOOLS
EXPANDING EDUCATIONAL OPPORTUNITIES UNDER SAMUT SAKHON
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

อารีย์ ศรีโกคา^{1*} และ สมกุล ถาวรกิจ¹
Aree Sripoka^{1*} and Somkul Tharwonkit¹

Received : 29 September 2020

Revised : 20 August 2021

Accepted : 24 August 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการจัดการระบบสารสนเทศและระดับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส และความสัมพันธระหว่างการจัดการระบบสารสนเทศกับการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารและครู จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน 2) การประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งโดยรวมและรายด้าน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการระบบสารสนเทศกับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

คำสำคัญ: การจัดการระบบสารสนเทศ การประกันคุณภาพการศึกษา
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

¹หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

¹Master Degree Program in Educational Administration, Siam Technology College

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: atkman008@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the level of information system management and the level of educational quality assurance implementation of schools to expand opportunities. and the relationship between the organization of information systems and educational quality assurance. of schools expanding educational opportunities under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office The sample group used in the research consisted of 260 administrators and teachers. The research instrument was a questionnaire. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation. and Pearson's correlation coefficient.

The results of the research were as follows: 1) School information system management expanded educational opportunities in the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office. There is a high level of work. 2) Education quality assurance in schools expanding educational opportunities under the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office The operation is at a high level. 3) The relationship between information system management and educational quality assurance of schools expanding educational opportunities under the Samut Sakhon Primary Education Service Area Office.

Keywords: Information System Management, Quality Assurance, the school expanding educational opportunities

บทนำ

ระบบสารสนเทศทางการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนานโยบายการวางแผนและพัฒนาการศึกษาของชาติ ซึ่งในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 4 เรื่องการขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีจุดมุ่งหมายในการเร่งขยายการเข้าถึงบริการการศึกษาอย่างทั่วถึงทั้งในเมืองและชนบททุกระดับทุกประเภท กระจายโอกาสและสร้างความเป็นธรรมให้กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสต่าง ๆ ให้ได้รับบริการทางการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตตลอดจนการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ให้สามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ต้องตระหนักถึงการจัดระบบบริหารที่เป็นเชิงระบบ สอดรับกับการจัดการศึกษาที่ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนให้มากที่สุด นอกจากนี้การจัดเตรียมความพร้อมในระบบสารสนเทศภายในสถานศึกษาและการนำข้อมูลไปใช้ต้องเป็นหัวใจของการบริหารจัดการในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินการวางระบบบริหารจัดการ

พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพเป็นไปตามที่กฎหมายกฎกระทรวงต่าง ๆ ได้กำหนดไว้ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554)

จากเป้าหมายและกรอบแนวทางการดำเนินงานข้างต้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษา ต้องตระหนักถึงการจ้ดระบบบริหารที่เป็นเชิงระบบสอดคล้องกับการจัดการศึกษาที่ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนให้มากที่สุด นอกจากนี้การเตรียมความพร้อมในระบบสารสนเทศภายในสถานศึกษาและการนำข้อมูลไปใช้ต้องเป็นหัวใจของการบริหารจัดการในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินการวางระบบบริหารจัดการ การจ้ดระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพเป็นไปตามกฎหมาย กฎกระทรวงต่าง ๆ ได้กำหนดไว้เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ให้มีระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเรื่องการบริหารข้อมูลสารสนเทศของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2549 เป็นต้น ซึ่งการจ้ดระบบสารสนเทศเป็น 1 ใน 8 ประการของหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการจ้ดระบบสารสนเทศที่ดีในสถานศึกษานั้นต้องเป็นไปตามกระบวนการหรือขั้นตอนที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ใช้ โดยการจ้ดระบบสารสนเทศตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ดังกล่าว จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานพัฒนาหลักวิชา หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ มีกระบวนการวิเคราะห์ประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์ และมีความสมเหตุสมผล

จากสภาพดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการจัดการระบบสารสนเทศกับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง ทางด้านการจ้ดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพสถานศึกษา และการปฏิบัติงานต่าง ๆ ตามขอบข่ายการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการระบบสารสนเทศกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2560 จาก 24 โรงเรียน แบ่งเป็นผู้บริหาร 24 คน และครู 767 คน รวม 791 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จาก 24 โรงเรียน ผู้บริหาร 24 คน และครู 236 คน รวม 260 คน ซึ่งผู้วิจัยได้หาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และคณะ, 2559) หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยปรับปรุงและพัฒนาขึ้น โดยพิจารณาภายใต้กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้สอดคล้องกับคำจำกัดความในการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนกับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการระบบสารสนเทศในโรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 4 ข้อ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัยและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัยดังนี้

1. การนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 งานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือจากประภา ตันติวุฒิ (2557) และอดิสร โคว์วเนียงศรี (2558) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษานำมาประยุกต์ใช้ และผู้วิจัยได้หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใหม่

1.2 นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

2. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ขอบหนังสือจากหลักสูตรถึงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

2.2 แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน และคำนวณหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและการใช้ภาษาเพื่อนำมาปรับปรุงโดยใช้เทคนิค Item - Objective Congruence Index (IOC) ได้ค่า IOC อยู่ช่วงคะแนนระหว่าง 0.67 - 1.00

2.3 หลังจากที่ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 30 คน ในโรงเรียนวัดวังน้ำเขียว ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Aalpha Coefficient) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

2.4 นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไข แล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

2.5 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของแบบสอบถามแล้ว ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุด จะนำมาเป็นข้อคำถามเพื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอบหนังสือจากวิทยาลัยเทคโนโลยีสยามเพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. แจกแบบสอบถามไปยังครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยการออกแจกแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยครูจะส่งแบบสอบถามคืนมาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ซึ่งในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปทั้งหมด 260 ชุด และให้เวลาในการทำแบบสอบถาม 3 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 260 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5. ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์และนำเสนอต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์และนำเสนอเป็นรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลแสดงเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนขยายโอกาสและการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส ตามความคิดเห็นผู้บริหารและครู วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย
3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดระบบสารสนเทศ กับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส ตามความคิดเห็น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

จากการรวบรวมข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 260 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง 183 คน คิดเป็นร้อยละ 70.40 แบ่งเป็นตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 9.20 และครู จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 90.80 ส่วนใหญ่มี อายุ 30-40 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 45.80 โดยมีระดับการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 57.70 มีประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่ 5-10 ปี จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 66.20 มีผลการวิจัย ดังนี้

1. การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.46) รองลงมาคือ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.43) ขั้นตอนการรายงานผลข้อมูล ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.51) ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.48) ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูล ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.57) และขั้นที่มีการปฏิบัติงานค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขั้นตอนประมวลผลข้อมูล ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.60)
2. การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครมีระดับการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.15$, S.D.=0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านการตรวจสอบคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือ ด้านการปรับปรุงคุณภาพ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.43) ด้านการควบคุมคุณภาพ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.46) และด้านที่มีการดำเนินงานค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการประเมินคุณภาพ ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.51)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการระบบสารสนเทศกับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) พบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรตามอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการจัดระบบสารสนเทศกับการประกันคุณภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = 0.70$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดเก็บข้อมูลมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.60$) รองลงมาคือด้านวิเคราะห์ข้อมูลเช่นเดียวกับด้านรายงานผลข้อมูลมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.58$) ด้านเก็บรวบรวมข้อมูลมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.54$) ด้านตรวจสอบข้อมูลมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.54$) และด้านประมวลผลข้อมูลมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนต่ำที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง ($r = 0.41$)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการจัดระบบสารสนเทศกับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่า การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเป็นการจัดเก็บทั้งส่วนที่เป็นข้อมูลและส่วนของสารสนเทศไว้ในสื่อต่าง ๆ อย่างมีระบบทำให้สะดวกต่อการค้นหาเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ชั้นที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ชั้นการจัดเก็บข้อมูล รองลงมาคือ ชั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล การรายงานผลข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล และชั้นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือชั้นการประมวลผลข้อมูล อาจเนื่องมาจากการนำข้อมูลดิบมาประมวลผล เป็นสารสนเทศ ต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการประมวลผลข้อมูลโดยตรง และเลือกใช้สื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัยและ การใช้สถิติที่เหมาะสมในการจัดกลุ่มแยกแยะตามลักษณะและประเภทของสารสนเทศ แต่มีความตระหนักว่าการจัดให้มีแหล่งรวมของข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย มีการจำแนกข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบสะดวกต่อการนำไปใช้ในโรงเรียน โดยมีสถานที่ ครุภัณฑ์ และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกุล เงินทอง (2550) ที่วิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า การพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศ และวิธีการในการตรวจสอบข้อมูลของโรงเรียนให้มีความรู้ ความสามารถในการประมวลผล ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจัดเก็บข้อมูลไว้

เป็นการเฉพาะและเพียงพอสอดคล้องกับปริมาณงานและความต้องการของผู้ใช้ ควรจัดอบรมให้ความรู้ทางสถิติและเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลให้แก่เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลและควรจัดอบรมให้ความรู้และเทคนิควิธีการแก่ผู้ที่มีหน้าที่ในการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา

2. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่าการตรวจสอบข้อมูลช่วยให้ข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วให้เป็นปัจจุบันและตรงวัตถุประสงค์ของการใช้และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านการตรวจสอบคุณภาพมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การปรับปรุงคุณภาพการควบคุมคุณภาพ และการประเมินคุณภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีกระบวนการหรือแนวปฏิบัติในการประเมินคุณภาพการศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ประกอบด้วย การทบทวนคุณภาพของสถานศึกษาการประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตลอดจนการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับ สมคิด พรหมจ้อย (2552) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของจังหวัดนนทบุรี” พบว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีความเป็นไปได้สามารถนำไปปฏิบัติงานได้จริงเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ง่ายต่อการทำความเข้าใจ และมีความเหมาะสม

3. จากผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการระบบสารสนเทศกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ทุกคู่มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 กล่าวคือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการจัดระบบสารสนเทศกับการประกันคุณภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดเก็บข้อมูลมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ด้านวิเคราะห์ข้อมูลเช่นเดียวกับด้านรายงานผลข้อมูลมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และด้านประมวลผลข้อมูลมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากการประกันคุณภาพการศึกษาต้องอาศัยการตรวจสอบจากข้อมูลสารสนเทศ เป็นหลัก ดังนั้นหากข้อมูลสารสนเทศมีระบบขั้นตอนที่สมบูรณ์จะส่งผลให้สามารถควบคุมและประเมินคุณภาพการศึกษาได้ถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นจริง สอดคล้องกับ จันทิรา จันทเลิศ (2551) ได้ศึกษา เรื่อง การจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพสถานศึกษาส่วนใหญ่มีนโยบาย มีการวางแผนอย่างเป็นระบบกำหนดวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบข้อมูลและการประมวล โดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ได้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่ได้วิเคราะห์แล้วให้เป็นปัจจุบันและตรงวัตถุประสงค์ของการใช้และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

1.1 ขั้นการจัดเก็บข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นควรจัดให้มีแหล่งเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศไว้ในโรงเรียนชัดเจนมีการจำแนกหมวดหมู่ของข้อมูลและสารสนเทศในการเก็บรักษา และมีการปรับปรุงข้อมูลและสารสนเทศให้มีความเป็นปัจจุบัน

1.2 ขั้นการประมวลผลข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด ควรมีการจัดหาเครื่องมือที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูล ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพเพื่อให้ค่าสถิติ หรือผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ง่าย สะดวกรวดเร็ว และควรมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถมาดำเนินงานประมวลผลข้อมูล

2. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2.1 ด้านการตรวจสอบคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้นควรมีการนำผลการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลไปพัฒนาการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

2.2 ด้านการประเมินคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำสุด ควรมีการให้บุคลากรครูได้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ เรื่องการวัดและประเมินผลในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและมีการเผยแพร่รายงานการปฏิบัติงาน ในรอบปีสู่กลุ่มเป้าหมายอย่างครบถ้วน

3. ควรส่งเสริมพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศควบคู่กับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน เพื่อที่จะนำผลจากการศึกษามาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาต่อไป

2. ควรมีการศึกษาโดยเปรียบเทียบโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพกับโรงเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อให้ได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศกับการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ธา จันทเลิศ. (2551). การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4.
การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ประภา ตันติวุฒิ. (2557). สภาพการดำเนินงานเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราขนครินทร์.
- พิกุล เงินทอง. (2550). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศในโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา:
กรอบและแนวการดำเนินงาน. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๕๕ - พ.ศ. ๒๕๕๙. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). “การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของจังหวัด
นนทบุรี” สืบค้นเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2553. จาก
<http://www.stou.ac.th/offices/ord/New/download/r282.pdf>
- อดิศร โคว์นเองสร.(2558). ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานการประกันคุณภาพภายใน.
ดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภาวิตา ธาราศรีสุทธิและคณะ. . (2559). การศึกษาอิสระ Independent Studies.
กรุงเทพมหานคร: มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Journal of Educational and Psychological
Measurement*. 30(3), 607-610.